

Отже, за що та проти чого веде боротьбу підліток?

- ◆ За те, щоб перестати бути дитиною.
- ◆ За припинення посягань на його фізичне начало та недоторканість.
- ◆ За ствердження серед однолітків.
- ◆ Проти зауважень, обговорень (особливо іронічних) з приводу його фізичної дорослості.
- ◆ Підлітковий вік – вкрай складний і суперечливий період становлення людської особистості, що вимагає від батьків і педагогів великих зусиль, напруженої праці. В той же час, це вік неповторної краси: бурхливої енергії, жаги пізнання, пристрасного пошуку істини.

Практичні рекомендації:

- ◆ Намагайтеся розмовляти зі своєю дитиною відкрито і відверто на самі делікатні теми.
- ◆ Остерігайтеся отримання вашою дитиною інформації з чужих вуст.
- ◆ Розповідайте про власні переживання у тому віці, в якому зараз ваші діти.
- ◆ Будьте відкритими для спілкування з дитиною. Навіть якщо ви чогось не знаєте, або у чомусь сумніваєтеся, не соромтеся сказати про це.
- ◆ Не висловлюйтесь негативно про ті хвилювання, що були пов'язані з вашим дорослішанням. Дитина буде хвилюватися з вашої позиції і сприймати так, як сприймали ви.

- ◆ Намагайтеся зробити так, щоб ваші діти не сприймали статеві стосунки як дещо брудне і ганебне. Від цього багато в чому залежить їхнє фізіологічне дорослішання.
- ◆ У період статевого дозрівання хлопчикам важливо отримувати підтримку та схвалення зі сторони мам, а дівчаткам – зі сторони тат.
- ◆ Проявляйте ласку до своїх дітей, демонструйте їм свою любов.
- ◆ Будьте особливо уважними і спостережливими, звертайте увагу на будь-які зміни в поведінці своєї дитини.
- ◆ Намагайтеся захистити свою дитину усіма можливими засобами, якщо вона цього потребує.
- ◆ Уамостійності дитини не слід вбачати загрозу втратити її. Пам'ятайте, що дитині необхідна не стільки самостійність, скільки право на неї.
- ◆ Бажаєте, аби дитина зробила те, що вам потрібно, зробіть так, аби вона сама забажала цього.
- ◆ На перевантажуйте дитину опікою і контролем.

Щасливий той,

Уклала:
практичний психолог
Янів І. С.
2023р.

Пам'ятка для батьків підлітка

«Сім'я – джерело, водами якого живиться повноводна річка нашої держави»

(В. Сухомлинський)

Шановні батьки! Ваші діти вступили в один з найцікавіших, бурхливих і складних етапів свого життя – отроцтво.

Розвиток підлітка – це початок пошуку себе, свого унікального «Я». Це шлях становлення індивідуальності. Це час загострення проблем, коли часто

виникає взаємонепорозуміння дітей та дорослих. Щоб його уникнути, ми повинні добре уявляти, що відбувається з нашими дітьми і як знайти з ними спільну мову.

Підлітковий вік – складний і багато в чому суперечливий період життя дитини. Різкі фізіологічні та психологічні зміни особливо впадають в очі батькам та педагогам. Підлітковий вік – період кризи в розвитку особистості дитини.

Особливості особистості підлітка можна досить точно охарактеризувати двома словами – прагнення до самостійності. Воно накладає відбиток на всі сторони особистості, поведінку та відчуття. Дев'ятикласники знаходяться третьому етапі розвитку самостійності: «Намагаюся бути самостійним, хоча не дуже вмію». Даний етап супроводжується наступними моментами:

- ◆ Є своя думка, не завжди правильна.
- ◆ Вважає свою думку достеменно правильною.
- ◆ Не рахується з думкою батьків.
- ◆ Чинить так, як хоче.
- ◆ Є прагнення спробувати все, що роблять його однолітки та дорослі (покурити, спробувати алкоголь і так далі).

- ◆ Вважає, що він все може і з ним нічого не станеться (не піклується про власну безпеку).
- Для успішного проходження і оптимізації розвитку самостійності дитини батькам необхідно:
- ◆ аргументувати заборони;
 - ◆ обговорювати: якщо ти вчиниш так, то які будуть наслідки (зіпсуєш своє здоров'я, можеш потрапити в погану компанію, з тобою може трапитися щось лихе тощо);
 - ◆ рахуватися з думкою підлітка (інакше він не навчиться зважати на вашу думку);
 - ◆ не вважати свою позицію на 100% правильною;
 - ◆ підтримувати підлітка, хвалити (можливо навіть не зовсім заслужено, для підвищення його впевненості в собі);
 - ◆ не лаяти його друзів або тих, з ким він зустрічається (марно, викличете лише заперечення і негатив), хіба що тих, з ким він вже розлучився або посварився;
 - ◆ у суперечках намагайтеся домовитися.

Отже, підліток не дитина, але в той же час він ще й не дорослий. Він не терпить обмежень своєї самостійності, нерідко проявляє різко негативне ставлення до вимог дорослих. Найчастіше конфлікти підлітка з дорослими виникають в тих сім'ях, де батьки не помічають дорослішання сина або доньки, продовжуючи ставитися до них як до «маленьких».

У 13 років з'являється інтерес до власного життя, до якостей своєї особистості. Цей інтерес значно зростає в юнацькому віці.

Спочатку думки підлітка про себе в значній мірі

повторюють думки про нього інших людей.

В оцінці інших підлітки часто допускають деяку квапливість та категоричність. Так, вони часто оцінюють людей за їхніми окремими вчинками або якостями, поширюючи цю оцінку на особу в цілому. У результаті у багатьох випадках постає помилкова думка про достоїнства людини, її позитивні та негативні якості. Думки підлітків не завжди бувають об'єктивними. Наприклад, вони говорять про грубість або скритність товаришів, не помічаючи цих якостей за собою. Далеко не всі підлітки самокритичні, відрізняються умінням чесно і відкрито визнавати свої помилки.

У 14-15 років те, що було коштовне, знецінюється, з'являються нові кумири, підліток перестає прямо копіювати дорослих, взаємини з батьками та дорослими часто носять характер протесту. У цьому віці дуже вірогідне «зараження» фанатизмом, оскільки підлітки тягнуться до всього незвичайного, часто захоплюються неформальними течіями. Підліток чутливий до оцінки оточуючих. Звідси відомі вразливість та коливання настрою. Зовні криза підліткового віку виявляється в грубості, скритності поведінки, прагненні чинити наперекір вимогам та бажанню дорослих, ігноруванні зауважень, відходу від звичайної сфери спілкування.

Для підлітка характерна різноманітність інтересів, що за умов правильного виховання може зробити серйозний вплив на розвиток його здібностей і нахилів. Знання підлітка поглиблюються, він починає вивчати наукові дисципліни, у нього з'являється підвищений інтерес до окремих предметів. Проте це спостерігається не у